

ఆంధ్ర వత్రిక

309669

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Vol. 7. } దిన్న పట్టణము 1920 వ సంవత్సరం మే నెల 14 తేది శుక్ర వారము { No. 37.
సంపుటము. 2 } కా ప్రజా సాహిత్య వత్రిక వై శాఖ మా పబ్లికేషన్ ద్వారా ౧౨. { సంచిక 32

అమృతాంజనము

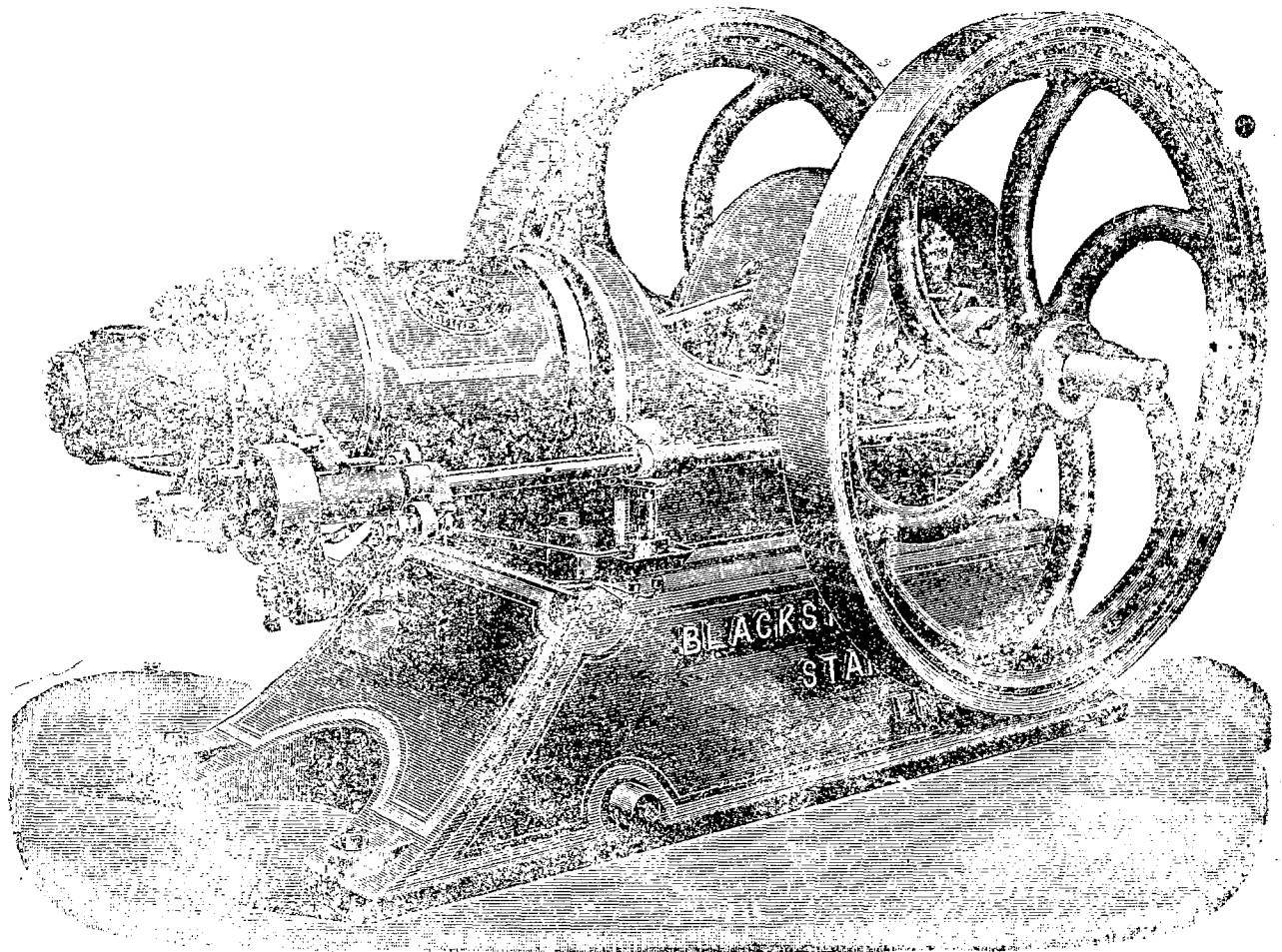
తంబూలములను ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వివిధమైన నొప్పులను కూడ కూడా అమృతాంజనము వూడే పంజాబీ డ్రగ్గస్టర్ల నుండి వచ్చుచున్నది.

మొదటి ధర 0-12-0 అణాలు.

మోహని తైలము 0-12-0
తామర తైలము 0-6-0
తంతమూర్తము 0-1-0

అమృతాంజనం డిపో,
జి. తిలకేశ్వరి పేర్, మదరాసు.

బ్లాక్ స్టైన్ ఆయిల్ ఇంజనులు.

ఇంజనులు, క్రాను ఇంజనులు మున్నగు చమురు నువ్వులను ఉపయోగించి కనిపించుచున్న తయారీ చేయబడినవి. ఈ రాజధానిలో బాడేట్లైన బ్లాక్ స్టైన్ ఇంజనులు కనిపించుచున్నవి. యజమానులకు మంచి క్లియర్లను. ఈ రైల్వేల వివరములకును వర్తకము చేసే మాకు వ్రాయుడు.

జాలు ఏజెంట్లు:

మార్షలు నన్ను డి కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

ఇండియా

నెం. 5, సెకండు లైన్ బీచ్, మద్రాసు.

జాంబూ, బెజవాడ, లాహోరు, కలకత్తా.

ఆంధ్ర దినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు 12-0-0
6 మాసములకు 6-0-0
3 మాసములకు 3-0-0
1 మాసములకు 1-0-0

ఆంధ్ర వార్షిక చందా.

12 మాసములకు 12-0-0
"ఆంధ్రవత్రిక" పత్రికాకాపు నెం 213 నుండి కాను.

రంగులు!

మావద్ద, నూలు, కంబళీలు, పట్టు, గుడ్డలు మున్నగువాటికి వాడబడుచున్న మేలైన అనిలైన్ రంగులు ఇతర వత్రికల వల్ల విక్రయించబడుచున్నాయి. వలసలవారికి మావద్ద పట్టి కాంపిస్సు కంటింటును. మొదటి అద్దతల్ల నే మా అనిలైన్ రంగులు మిగుల మేలైనవని మీకు విశదమగును. మేము మిక్కిలి ఆధునికముగా వ్యాపారము చేయుచున్నాము. మాకు హిందూ జాతి మండలిటూ బ్రాంఛీలు, ఏజెంట్లు, కాలేజీలు గలవారు.

కరసన్ దాస్ తేజ్ పాల్ అందు కంపెనీ,

8202 గోవిందప్ప నాఝ్ నగర్, మద్రాసు.

వాడ ఆఫీసు: జాంబూ.

Head Office. Bombay.

Carsandas Tejpal & Co.,

3-202 Govindappa Naick Street Madras.

అమృతాంజనం డిపో వారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహనితైలము, తంతమూర్తము మొదలగు ముఖ్యమైనవి గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

తిరుగుణాంతకము:— కృష్ణాజిల్లా తిరుగుణాంతకము
 కా రేలంగి గ్రామపురజనులు యీ సెల నాడుగవలెదన
 బ్రహ్మ కీర్తనపల్లి గంగాధర బుచ్చిరామకృష్ణగారి యాధి
 పత్యముక్రింద నభిషిక్తి యందు భాగ్యమాన్య బాలగంగాధర
 తిరుగు మహాశయన పేర సోగడతన మంకిరము సెలకొల్పిరి.
 కొడు పుట్టయ్యి.

బొంబయి: పంథులు

నిన్నటి శోభానందనాగ్రాహితీకసంపాదకులకు నూతనంగా శేషగిరిరావుగారిలో కొంత ప్రశంసించుచుండగా వారు మధ్య శేషగిరిరావును ఆంధ్రులు చేసి మిగిలిన మహారాష్ట్రులు పూనినది అంతామనస్థులకుగా రాక యంతామనస్థులను చెప్పియుండినట్లు చెప్పిరి. ఆంధ్రులు సోమరులు, దూరదేశములకు ఇతరులవలె బోయి వారితో సంబంధములు చేయరని యిష్టదృష్టము వారిపై కొందరు నైపు సతవాద మంతరణ కర్తవ్యము తెలియజేయుదు. హరిద్రావరమున మానమునకు శేషగిరిరావును గలించుచుండి, అర్థకూల్యము చేరవచ్చునట్లుచేసి కొలంబోచేతుమని చెప్పిన, కేవల భూకావగలగు కొందరిలె ఆంధ్రులు హిందువుల మెలకైనవారు మాత్రము శక్తియు. తొల్లింటియందు హిందూజాతీయ నుకలును, బాధ్యమహమ్మదీయనుకలును బడక భారతమాతను నిష్కలంకముగా నుంచ నామై కేవల నిర్విర్రోధము. ఆ మెలకలకు భూమినికలములు కాక యొకవారలలో మెట్టమెడటికాదు రాజపుత్రము; తరువాతి వారు ఆంధ్రులు. ఈరెండుజాతుల వారు చేయ మిగిలినది చేయ మహారాష్ట్రులు ప్రారంభించిరి. ఆంధ్రులు పూర్వము వరదేశములకు వాని గెల్చి, రాజ్యమును స్థాపించుమిత్త మనేకులు పోయిరి. అట్టి వారిలో కొందరు తరువాత తమ వేశములను వచ్చిరి. మరికొందరు రాజు అచటనే తమ నివాసములు చేర్చుచుకొనిరి. ఇట్టివారిలో ప్రస్తుతమున బొంబాయి నగరమున నున్న యావద్దేశములనుండి తెలుగువారు కూడ నుగ్రైయుండనోవు. ఇప్పటికి సాధారణముగా మున్నూరు నున్నూరు తర్కములు కిందట వీరము తమ స్వకేవలము నైశాఖరాంత భూమిని వీడి, మహారాష్ట్రయుద్ధములలో పాల్గొని బొంబాయి రాజధాని కరిగిరి. అప్పటినుండియు వారలచటనే తమ బసలు చేర్చుచుకొనిరి.

ఇప్పుడు వారిలో ననేకులు వీధులగుట్టచే కూలికాలిచేసి యుదరపోవలయు గానించుకొనుదు. బొంబాయి నగరమున కామాటివర మను నాయమున బరగు పదు నాలుగు వీధులు వీరినే నిండబడియున్నాయి. ఈ కూలిచేసి బ్రతుకు వారలకూడ నకలలో కాని ఆంధ్రేశ్వరులకు నికరధనియందుగ గొప్ప వేశములు యాన నున్ను కష్టించక, తక్కువ జీతములకై తమ తెలుగు సామాజికములయొద్దనే పని చేయుదురు. వీరిలో రాజకీయోద్యోగమున నున్న వారలు బహు స్వల్పము. వారు నున్నతోద్యోగముల నున్న వారలు.

ఈ తెలుగుసామాజికము బొంబాయి నగరమున నున్న కలకాటనలలో ప్రముఖము. ఆ నగరమున ఆవశ్యకత ప్రేరేపించుచు కట్టడములన్నియు పనియజమాన్యము కిందనే తెలుగు కూలివారి చేతులతోడనే కట్టబడింది. విక్టోరియా టర్నినసు, జవరలు పోస్టాఫీసు, బాబ్ నోటలు కార్పరేషను కట్టడములు, యిలాది ప్రాంతభూసాధనము లెల్ల కట్టినయే. ఇతరదేశములనుండి ఆంధ్రదేశమునకువచ్చి అనేకులు కొంతకాలము వసియించిన వెంటనే తమ మాతృభాషల అనుభవము, జీవితవిధులన్నియు తెలుగునే వాడుచుందురు. అయిన ప్రభోక కాని తెలుగు వారలు నన్నూరేమారు సంవత్సరముల క్రింది మహారాష్ట్రదేశమున నున్ను, తమ తెలుగు వేశమున చూడకున్ను, తెలుగు భాషను మాత్రము మాటలరైతి. ఇప్పుటి వారు లిండ్లయందు మాటలాడునది తెలుగుభాష. ఒకతగువాడినికొకతెలుగువానిని గాంచిన ఆంధ్రేశ్వరులను మాటలాడి యెఱుంగరు.

మెట్టమెడట చేసే బొంబాయికి వెళ్ళివును, తెలుగువానిని గానక, వారితో తెలుగుమాటలాడెడి వారొకరే తెలుగా యని చాల యింటింటి. అనేకులు నేను మాతృభాషను మాటలాడిన వచ్చుచుండి అయిన ఒకశోభానిద్రుమూలికాదు తెలువున తెలుగు న సంభాషించుచు నుండుచుండగా విని మహారాష్ట్రదేశమున వారిని దాని తెలుగున భాషించ వారు నవాజుకుదయా పూర్వకముగను, మర్యాదగను వారితో మాటలాడిరి. వాతేకోకోముల విచారించి నామేమయలంగోము రాయందుస్థలము గూడక వెళ్ళిరి. ఒకగులవుకోకాన నేనవటికిరిగి వారిలోనున్నులగుచు. కాయాటిరావులకుగలముగానిచు. కంకరకాయల తగ్గగానిని స్వయంకొంతవరకు వారితో వారి విషయమై ముచ్చటించితిని. మరొకటి వింతయైనవార్త కలదు. అప్పుడు రెండు తెలుగు మానవులికలు "తెలుగునమాచార్" "తెలుగుమిత్ర" లు కలవు అయిన పేరునకుమాత్రము తెలుగోకాని అని మహారాష్ట్రభాషయందే విరచించుచుచున్నయిది. వై వేల్చుని

భూమి యావత్కలకు సంపాదకులు. తమ శ్రేణిలో గల విద్యాధుని నవాగ్రహము రెండుపంక్తులు మాడ "శేషగిరిరావుని. అందుకు నిష్పటికి నుమాగ్రహము యేనికేలె యావత్కలకుండును. ఇందుములమున నుమాగ్రహము నిర్వాణము. పుస్తకముల కూడ నుత్తముగ నిర్వాణముల నిర్వాణములకు తెప్పించుచున్నాడు. వీరిద్దరు భాషము మాత్రము కొల్లగ గలదుగాని వారి నెట్లు తమ వేశపేరికై ఖచ్చిపెట్టించుచునో అది యంగడి అనేకులకు తెలియదు.

ఇప్పటికి నుమాగ్రహ కవి కలెడెండు సంవత్సరముల క్రిందట నుమాగ్రహ ప్రభావములందు హైదరాబాదును, త్రిశ్వంతములు కొన్నియు నునిగిన తరి, ఇంట్లులేక బంధువుల వెండునో కోల్పోయి అమితభావలపాలైన తమ నవాగ్రహము సంపాదకాగ్రహము, తలకింటి చంబా నమూనాచేసికొని జరిపెకలెడెండు వేలయూపాయల నిచ్చి యీ తెలుగువారు తమలో కొందరిని హైదరాబాదుకుకు కంపిరి. గొప్ప యీవిగా తమనవాగ్రహముల కట్టములనుండి బాపి మిగిలిన రెండుముగడు వేల యూపాయలతో వీరు బొంబాయి పేర, ఆధనమునే ప్రభువున గొని "తెలుగు యెడ్యకేమన భండు" అను నొకవానిని స్థాపించిరి. ఇందు చాల శ్రద్ధపూని పనిచేసిన ముగిరాజు బమ్మిజీగారిని, మ. పన్నాగారి కంతయో తెలుగువారు రందరకర్తవ్యము.

1915 సంవత్సరమున నిఖిలభారత వేశమునవాడవర భాంబాయియందు కూడినవేశ మనవేశములకు, ఈ తెలుగు వారు స్వాగత మొసంగి విందుల నాలగించినవీ సత్కరించిరి. బొంబాయియందు నాంధ్రప్రతిక స్థాపించిన వేశ కర్తవ్యము నీయులగు ముగిరాజుగారికి సత్కరించిరి. వీరి సాగ్యకర్తరావు తంతులగారికి వీరు కొంత ప్రోత్సాహ మొసంగి యుండురని నే నుహించెద. ఇట్లుం తయు సందేగాని ఒక ఆంధ్రసంఘసంస్కర్తలారా మిగత పని యీ మిగతావరయెడ చాల గలదు. వారికి తెలుగు చదువక ప్రాదురురారు. కాని యిన్నిశోభము మనసిందే చేరుకడి పని మనమున వారికి చాలభేదములేదు. ఈపులుసు, ఆచారములు, భోజనము మన యందే. పెండ్లిదండ్రులందు ముత్తె నుల మనయిద్ద బాడు "గారి:ల్యూగ" పాటలనే పాడుచుండుదు. ముఖ్య కొందరచటి కరిగి వారికి మాతృభాషను చేప్పించి, వారి నిర్విర్రోధి: దెప్పిన వేశమున కంతయో నేగవేసి: వారలగుచును. ఎవరేని జటుంబులతో గూడ పని కొంత కాలము అచట నుండి, వారిని ప్రభోధించువారల కంతయో సాయపడ వారు నిర్దులెమున్నాడు. సంఘసంస్కర్తలారా! ఈవిషయము కొంతమండునకు దెచ్చుకొని యెల్లని పని సాగించులగు వారికి నవాగ్రహదేశరా?— శేషగిరి-వారాయణ కామ్రొ.

నార్తవెస్టర్ను రైల్వేపనివారి సమ్మెకట్టు.

మల్తాను, గుజరాత్ నాలా, బాబామిథాగ్ రైల్వే ఉద్యోగులు సమ్మెలో చేరి 11 వ తేదీని లాహోరులో ననుకొనిరి. నవాగ్రహాని కొంతమంది పనివాండ్లు పనిమాన చేసి:పుటికిని వీరు పనిమానచేయుట మిక్కిలి అశాస్త్రముగా లాభముగాని కొంతమంది యుభయైత ప్రాఫిట్ కుపకారమున లాలో పనివారముల సమ్మెకట్టిరి. అప్పుడు ఆకర్షక జరుగవలసిన పనికి లాహోరు తలెండ బాగుగనే జరుగుచున్నది అని రైల్వే ఏజెంట్లు తెలుపుచున్నాడు.

యం. పి. చాడో గారు నార్త వెస్టర్న రైల్వే ఏజెంట్లుగా నియమించబడిరి.

రెయిల్వే అధికారులు కొన్ని పరతులను తెలుపుచు ఆ పరతుల ప్రకారంపనివారు చురు పనిచేయుచున్నది తెలిపిరి. ఆ పరతులకు పనికాని జనాభియ్యను క్రింద చెప్పబడిన తమ కోరికలను చెల్లించవలెనని తెలిపిరి.

- (1) ఈ క్రింద చెప్పిరితని ప్రభుత్వమువారు మా కోరికలకు పెరజీష్యుతో వెంటనే మేము యిరిగియుండు యే నకులకు జేయుచుంటిమె, ఆయాపనులకు మరల చేసెదము. (ఎ) క్యారేజీ, వాగిజుపావులలో పనిచేయుచు నాకరిలో నుండి తీసివేయ బడి న 7 గురు పని జాండ్ల) ను జారు మును పు చేయుచున్న పనిలో నే మరల నియమించవలెను. పనిమానచేసెందుకు జరుమాగాని, ఏభద్రమైత శిక్షగాని విధించుచుండ. (బి) సమ్మెకట్టిన మిగత పనివారులకు వారి నివసరకు జేయుచున్నపనిలోని నియమించువలెను. వాకికూడ పనిమానచేసెందుకు జరిమానాగాని శిక్షగాని విధించరాదు. సమ్మెకట్టినవలకు కూడ జీతము లివ్వవలెను. (సి) మాన్యురు నాగిరేయినపుడు జీతముల నివ్వవలెను.

గలగు వ్యవహారములను గురించి ప్రభుత్వమువారితో రైల్వేకున వారి సంఘము పుత్ర ప్రభుత్వములకు జరుపుటకు రెయిల్వే అధికారులు గమ్యమింపవలెను. 100 యూపాయలు గాని 100% మైనగాని జీతము తీసుకొన్న వారికి మాజీకి 75 చొప్పున నూరుయూపాయల లోపు వారికి మాజీకి నూరు చొప్పున 1 వ ఏతము తేది నుండి జీతమును అభివృద్ధి చేయుచు పని జేయుటకు ప్రయమైనకాలమును నిర్ణయించువలెను. నేనియంకరిన కోడు ననుసరించి ప్రమామను జేయుచుండవలెను.

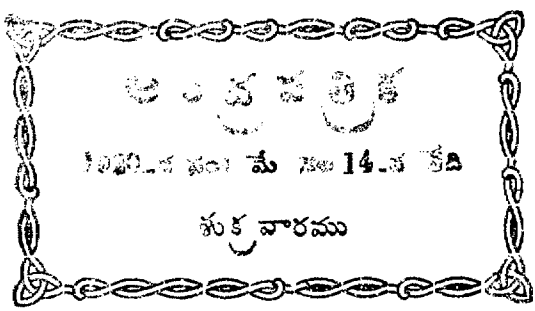
(2) శోభావారి వారి తద్దతిని తీసివేసి నెలజీతమును ఏర్పాటు చేయవలెను. (3) పని జాగల వల గాంవెన నేమను యిచ్చుకర్తత సాధ్యమైనవలె త్వరలో ఏర్పాటు చేయవలెను.

(4) ఈరైల్వే ఉద్యోగులందఱే శిక్షాటటు చేయబడిన కొన్ని సంఘములకు, క్లబ్బులకు బొంబాయి నున్న పూర్వములకు సంఘములకు కూడ కలుగజేయవలెను. ఇంట్లగుంటలోని పని వారులకు ఏర్పాటుచేసిన రాజీకాయ: సంఘమునకు తుభ్యమైన సంఘము నొకవానిని ఆకర్షక ఏర్పాటుచేసిన పద్ధతుల మొదనే ఏర్పాటు జేయులెను. నీ క్లాబులో తెలిపిన ర కోర్సులకు పెరజేయుటకు ఒక సంఘము నేర్పాటుచేసి ఆసంఘములో రైల్వే పనివారివాధికారులకు కొంతమందిని రైల్వే సంఘసభ్యులకు కొంతమందిని పులిగియుగా నమాన ప్రతిపత్తితో నియమించి ఆ సంఘమునకు వంకాయలెప్పి నెంటు గకర్న దుగారిచే నిర్వహించబడిన ఒక ఆధ్యక్షుని నియమించవలెను చుయుకమ్మి అంతము కొండు లోకల ఉభయవక్తములవారితో ఆలోచించి సంఘమును నిర్వహించవలెను. 1920 సం॥ జనవరి నెలలో సమ్మెకట్టిన పనివారిలోనుండి అనేక పనివారిలను నాగిరిలోనుండి తీసివేయుటకు గురించియు, 1919 సంవత్సరములో జరిగిన అల్లరులపుడు నాగిరిలో నుండి తీసివేసిన పని వారిలను గురించియు మేము కోరిన రీతిని న్యకర్త ప్రొట్టి: నిన్నుకు పాతబుద్ధి గలట్టియు క్రతినిధులతో నియమించబడిన సంఘమువారు విచారణ జేయవలెను. చుయు ఆ పనివారిల కోరికలకు రైల్వే పనివారివాధికారులు అంగీకరించవలెను సమ్మె అంతము కాకముందే రైల్వేఅధికారుల యొక్కయు, రైల్వేసంఘము యొక్కయు అంగీకారమునై, మేముకోరిన రెండు విచారణ సంఘములకు నియమించబడవలెను. ఆ రెండు సంఘములవారును మూడుమాసములలో కల తమతమ నివేశములకు ప్రకటించవలెను.

నార్తవెస్టర్న రైల్వే పనివారిలో కొంతమందికి జీతములీ క్రిందివిధముగా కృత్రికముచేసిరి. ఇంతవత్సరము 200 యూపాయల జీతమును సంపాదించుచున్న గుమాస్తాలకు మాజీకి 20వంతుల నుండి కిరివరకును, ఇదివరకు 60 యూల జీతము సంపాదించుచున్న సిబ్బలర్లకు, నేమను గుమస్తాలకు మాజీకి 25 నుండి 50 వరకును, ఇదివరకు 100 యూ॥ సంపాదించుచున్న అసిస్టాంటు నేమనుమాన్యురు, నేమనుమాన్యురుకు (కెడ్రెవెర్ల నేమనుల వారికి తప్ప) మాజీకి 25 నుండి 50 వంతులవరకును, శోభావారిపల వారిలకు 1914 సం॥ నుండియు మాజీకి 14 నుండి 100 వంతులవరకును, నెలజీతములవాకి మాజీకి 31 నుండి 66 వరకును, తక్కువ తరగతి పనివారిలకు 1914 సం॥ నుండియు 25 నుండి 150 వరకును అభివృద్ధి జేయబడింది.

శ్రీ ములనిరం బాలభారతీయమాజము సాన బెజవాడలో ఈ నెల 15 వ తేదీ శనివారము రాత్రి 9-30 గంటకు శకుంతల నాటకమును ప్రదర్శించును. శ్రీంకు ప్రత్యేకధర్మము 1-0-0, 0-3-0, 0- -0, 2208) శ్రీ చట్టాధిరానుమయ్య, వార్తాదర్శి

టి. సి. యన్	
పరిమళానంద నన్యము.	
తల దబ్బి 1-5 య 0-5-0 మి. పి. వార్తా య 0-5-0	
12 డబ్బీలకు య 2-5-0 " " " 0-5-0	
మేలైన ముద్రాను సాదానన్యము.	
తల 1 కేవల (24 కులములు) య 0-14-0	
ని. పి. భర్త య 0-5-0	
తల 1 వీశకు (120 కులములు) య 8-8-0	
ని. పి. భర్త య 1-0-0	
టి. సి. నాగలింగప్ప అండు క. మెం.	
4 కంగల్లకపి, పాడుకుపున్ పొన్ను, మద్రాసు	

ఆంధ్రసభలు

సంజాతముండి వచ్చుచున్న వర్తమానము బట్టి, ఆంధ్రసభలు మిగుల జయప్రదముగ జరుగునని తలంపవచ్చును. విఘ్నకారులెన్నియాలూకముల బెట్టినను వెలగొండక ఆశ్వసనంఘము వారు ఆత్మత్యాహముతో బ్రయత్నములగావించుచున్నారు. భోజనాది వసతుల కెట్టిభోజముండ నేరదు. అఖిలభారత బాంధవ సహావేశమెట్లుదే, మహానందియందు గూడినది. ఇందులకు వలయు సౌకర్యములను సంద్యాల పురవాసులు సమకూర్చి తమ కార్యోత్సాహమును వెల్లడించుచున్నారు. బాలభటుల సహాయముతో ఎట్టి కార్యమయినను నెఱవేరును. ఆంధ్రమాల తన కరముల చాచి, మహానందికి రెండని తన తనయులను ప్రేమిమీర నాహ్వానించుచున్నది. ఏయాంధ్రుడు తన తల్లి ముద్దును చెల్లించకుండును? ఆంధ్రసభలకు క్రతి కూలురవలన మితిలేని లాభము చేకూరినది. ఆంధ్రపత్రికలకుండే గాక, ఆంగ్ల దినపత్రికలకుండు సహితము సభలగూర్చి ప్రచురణలు విరివిగ గావించబడినవి. ఆంధ్రసభ లనిన ఉపేక్షా భావము బూనడి పత్రికలలో అనుదిన మీ సభల గూర్చి లేఖలు ప్రచురింప జరుగుచుండుట, విశేషము గాదా? ఆంధ్రసభలకు వెడలుట కిదివరకు అద్దకిందిన వారుగాని, నిశ్చయము జేసికొనిన వారుగాని, క్రస్తుశక్తితో తప్పుక వెడలి నీరుకరు. అని వార్యముగు అటాకలు అన్న దప్ప, ఆంధ్రులవరును మాతృపూజ గావించుకుండ నుండజాలరు. రాజకీయ వత్తుములవా రెటులయినను వెడలెదరు. జాతీయోద్యమాభిమానులును, తదితరులునుగూడ తమ జలాబలములను క్రదర్పించ నుత్సాహముతో నున్నందున, వారిని ప్రత్యేకముగ హెచ్చరింప నవసరము లేదు.

ఆంధ్రమాతృపూజకు, రాజకీయవత్తుములవారొక్కరే వెడలించాలను. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభలో ఏమమాత్రమే పాల్గొందురు. కాని, ఆంధ్ర మహాసభకు వెడలుట కాంధ్రులెల్లరకును హక్కుగలదు. గాఢాకులు, కవులు, చిత్రలేఖకులు, భాషాకోవిదులు, మొదలగువారందరును చేరి, ఆంధ్ర త్వనిధిని కడయవలయును. భాషాసాంప్రదాయముల మూలమున చేకూరెడి అంధ మొత్త దృఢమయినదియు, వి.పి. మాధవరావుగారు భార్యారు నగరమునందు సూచించి యుండిరి. జాతీయవాద ప్రమాణు దగు మాధవరావుగారి హితబోధను గూర్చి, హిందూ న్యాయుండియా పత్రికలు తమ యభిప్రాయమునైనను వెలువకుండుట జూడ, దేశ భాషోద్యమావశ్యకత దక్షిణదేశమునం దింకను తిన్నగ గుర్తించబడ లేదని, ఊహించవచ్చును. స్వరాజ్యసంపాదనమున కీ యుద్యమమే ముఖ్య సాధనముగ వరిణమింపగల దను సత్యమును భారతీయుల కెల్లరకు త్వరలో పొడగట్టునటులజేయుట ఆవశ్యకము. క్రస్తుతీకరిస్తేతులు మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ నున్నవి. కర్నాటులు, ఉత్తరభూమి, మహారాష్ట్రీలు మొదలగువారందరును ఆంధ్రులను మార్గదర్శకులుగ గైకొని, ప్రత్యేకరాష్ట్రీసంపాద

నమునకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఆంధ్రులు సభలలో మాత్రము తమ యుత్సాహమును వెలిబుచ్చినచాలదు. వీరి యుత్సాహము కార్యరూపము దాల్పవలెను. ఇంతవరకును జరుగదగినంత వని జరుగలేదు. మిగిలిన భాషాభాగములవారందరితో చేతులగలిపి, హిందూదేశ పున్నర్యజ్ఞమునకు ఆంధ్రులు కృషి సహవలయును ఇందుకు ధన మవసరము. కార్యతూను లవసరము. కార్యోత్సాహ మవసరము. మహానందికి వెడలువారందరును రిక్తహస్తములతో వెడలక, ఆంధ్రమాలకు కానుకలను సమర్పించి ఆమెకు పూజించవలయును. ఆంధ్రసభలు నిర్విఘ్నముగ నెఱవేరి, ఆంధ్రుల పురోభివృద్ధికి తోడ్పడు గాక!

మద్రాసురాష్ట్రము: ఆర్థికదుస్థితి

(100)

మెస్టను సంఘ నివేదికముబట్టి, మద్రాసు రాష్ట్రము ఇండియా క్రభుత్వమునకు బెంగాలు బాంబాయి రాష్ట్రములకన్న వత్సధిక ధనము నొసగుచుండ వలయును. మాంటుఫర్టు నివేదిక యందు సూచించబడిన అవ్యాధిపు ఏర్పాటు మెస్టనుసంఘ నివేదికయందును పొందుపరచ బడినది. ఇంతవరకును, చెన్నరాష్ట్ర మధిక ధనము నిచ్చుచుండుటచే, పూర్వాచారము నొక్కమాగు విస్తరింపరాదని, మెస్టను సంఘము వారును, మాంటుఫర్టు విభాన గ్రంథకర్తలును తలచుచున్నారు. బీదభాగముగు చెన్నరాష్ట్రముపై నింతటి భారము మోపుట యన్యాయమని వీరికి దెలియకపోలేదు. ఏ జెమిది సంవత్సరములకు పిట్టలు ఇట్టి అవ్యాధియు దీరునని, మెస్టను సంఘమువారు హించుచున్నారు. విశ్వర్యవంశములగు బెంగాలు బాంబాయి రాష్ట్రములభార మింత తక్కువుగ నుండుటకు కారణమేమను సందియము దోచవచ్చును. బెంగాలు రాష్ట్రములో కాశ్వ తపు టెటిర్ మెంటు ఇద్దతి అమలులోనున్నది. దీని వలన బెంగాలు దేశము భూములవన్నను కొలది మొత్తమును మాత్రమే చెల్లించును. క్రభుత్వము నకు ఆదాయముంచే తక్కువగ నుండును గాన, వ్యయముగూడ కొలదియే. ఆ కారణముచే బెంగాలు ప్రజలైశ్వర్యవంతులయినను, ఇండియా క్రభుత్వమున కిచ్చుటకు తగిన ధనము మిగులజాలదు. బాంబాయి రాష్ట్రమువలన, రయితువారీ ఇద్దతియే అమలులో నున్నది. అయినను, బాంబాయి క్రభుత్వమువారు తమ ఆదాయమును చాలవరకు ప్రజలకొరకై వెచ్చవెట్టుచున్నారు. ఆ కారణముచే బాంబాయిరాష్ట్రము విశేష ధనమును పంకజాలదు.

మద్రాసురాష్ట్రమునందు రయిత్వారీ ఇద్దతి వ్యాపించి యున్నది. వత్సలములయిన విశేష ద్రవ్యము చెన్నరాష్ట్రమునకు చేకూరును. కాని చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు క్రజోపయోగమున కై ధనమును వెచ్చించక, ధనమును మిగులుకలవాటువడిరి. క్రతిపంపత్సరమునను బడ్జెట్టుకు ప్రదర్శించునపుడు ఆర్థికసభ్యుడు ధనమును నిలువ బెట్టుచున్నందులకు గర్వము చుండును. ఫలిత మేమయినది? ధనమును వెచ్చించక నిలువజేయుచుండుటచే, మద్రాసు రాష్ట్రము ఇండియా క్రభుత్వమున కెంతటి ధనమయినను నీ మిగలదను దురభిప్రాయము వ్యాపించినది. మద్రాసు క్రభుత్వమువారి పినివారిననుచే, చెన్నరాష్ట్ర ప్రజలు మోయలేనిభారమును భరింపవలసినవచ్చుచున్నది. చెన్నరాష్ట్రాభివృద్ధి కికిమీద ధన మెటుల చేకూరును? ఇండియా క్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసిన మొత్తముతోనే, చెన్నరాష్ట్రపు ఆదాయము చాల

వరకు వినియోగముచును. సంస్కరణములు ప్రవేశ పెట్టబడ నున్నతరీ, మద్రాసురాష్ట్ర మీ తీరున ధనహితమై యుండుట, ఎంతయు సంతాపకరము. ఈ విషయమై, అన్నివత్తుములవారును ఏ కాభిప్రాయమై యున్నారు. ఆంగ్లోహైద్రాబద్ క్రత్రికలు గూడ, మెస్టను సంఘనిర్ణయమును నిరాకరించుచున్నవి. నిన్నటిదివము సౌందర్యమహాలలో జరిగిన జహిరంగసభలో మద్రాసురాష్ట్రమునకు గలుగవచ్చు అవ్యాధియు స్పష్టముగ వెల్లడింపబడినది. మరియొక ముఖ్య విషయము గూర్చి నిర్ణయించబడినది. కేంద్రప్రభుత్వమునకు రాష్ట్ర క్రభుత్వము లెట్టి ధనమును చెల్లించ నవసరము లేకుండ, నిబంధనల నేర్పగువలయు నని, తీర్మానింపబడెను.

రాష్ట్రక్రభుత్వము లికముందు కేంద్రప్రభుత్వమునకు ధనము నేమాత్రము చెల్లించ నక్కర లేదనియు, కేంద్రక్రభుత్వాదాయమున తమగు ఊడజాల దనియు, గా. వి. యన్. కర్నగారు సామాన్యజానసభలో స్పష్టముగ విశదపరచి యుండిరి. ఇండియా క్రభుత్వాదాయము, నూతన రాజ్యాంగ సంస్కరణముల క్రింద, విశేషాతిశయము జూతక తత్వము కొరతగలుగునని ఊహించుట, ఆధారరహితము. కొరతలేనియెడల, రాష్ట్ర క్రభుత్వములు తమ ఆదాయము నంతయు తమ యొక్కరలకొరకే వినియోగించికొనవచ్చును. ఇట్టి పర్యవసానము చేకూరునటుల కృషి సలుగవలయును. అది ఒకవేళ పరుకారని యెడల మద్రాసు రాష్ట్రము ఇతర రాష్ట్రములకన్న నెక్కుడుభారమును భరింపజాల దని స్పష్టముగ నివేదించి, క్రస్తుతపు అవ్యాధిపు ఏర్పాటును తొలగించుకొనుట కయినను ప్రయత్నింప వలయును. మద్రాసు రాష్ట్రవాసులందరును దీక్ష బూరి వనిచేయుచురేని, వారికి విజయము చేకూరిక తప్పదు.

దురపుకొండలు

మద్రాసు మెయిలుపత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది:

“ఇతరదేశముల వ్యవసాయదారులనుండి హిందూదేశపు రయితులు సహకారోద్యమన విషయమై పాఠములను గ్రహించవలయు సామాన్యముగ బోధించబడు చున్నది కాట ఎరువులను, పశువుల ఆహారము మొదలగువాని కలసికొనడి ఇద్దతిచే కలిగెడి లాభములను, యా మారంభమయిన పిట్టలునే ఆంగ్ల దేశపు రయితు గ్రహించిరిని తెలిసికొనుట కెంతయు ఆశ్చర్య గలుగుచున్నది. హిందూదేశ వాదరుని వనే ఆంగ్లదేశపు వ్యయసాయదారుడు గూడ, పూర్వాచారప్రియుడు. తా నవలంబించువద్దతి నిజులకు తెలుపుట కాంగ్లదేశపు రయితున కిచ్చుచులేరు. ఇందువలననే, సహకారవద్దతుల నవలంబించుటకు, ఆత నింతవరకు వెనుదీసెను. యుద్ధమువలన పూర్వాభిప్రాయములు చాలవరకు మారెను. యూర్పుమైనిలో పాలను విక్రయించుటలో సహకారవద్దతి యవలంబించబడుటచే, పాలధరయిపుడు కొంచెము దగ్గినది.”

స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి దేశమున, దెట్టి లోపము లున్నను, అవి బహుశ్రద్ధవపు. పరధనదేశములం దేలోప మున్నను అవిది గోరంతఃకొండలలు చేయబడి, స్వపరిపాలనాగ్రదానము కిది యొక యన్వర్తక భావించబడు చు.

ఆంధ్ర మహాసభలు

మేయి 19, 20, 21, తేదెలు

మహాసందీపణ్యక్షేత్రమునందు గూడును.

గాజులపల్లె రైలుస్టేషనుకు 3 మైళ్లదూరము (ఎమ్. ఎన్. ఎమ్. రైలు మార్గము)

ఆంధ్రమతకు గానుకలను సమర్పింపుడు.

మహాసభలకు సత్కరించి మహాసభలు సేవింపుడు.

మద్రాసువిద్యార్థుల సలహా సంఘము

ఆంగ్లేజీమునకు విద్యాభ్యాసము నిమిత్తము వెడలెడి విద్యార్థులకు సలహా నిచ్చు నిమిత్తమై చెన్నపురియందు దొక సలహా సొసగడి సంఘము గలదు. కార్యదర్శియగు అర్థురజేసుగారి నివేదిక ము ప్రకారమునది. ఈ సంఘమువారి సలహాల వనతుల దీసికొనుచున్నట్లుల కానించుచున్నది. ఇంతవరకు ఆంగ్లేజీమునకు వెడలెడి విద్యార్థుల సాహిత్య వ్యాయ వాది వృత్తి విద్యల గూర్చి మాత్రమే సలహా నడుగుచుండిరి. ఈ మాదిరి సాంకేతిక విద్యల వనకముగూర్చి ప్రశ్న లడుగ బడెను. హిందూజీక విద్యార్థుల దృష్టము నందు మార్పుగలిగిన దనుట కిదియొక విషయము. యాధము ముగియగ నే 55 మంది బ్రటిషు జేకమునకు విద్యకొరకై వెడలిరి, కాని, ఆంగ్లేజీ ప్రతిపాదనలందు హిందూజీక విద్యార్థులకు వెనుకటివలె ప్రవేశము భారతముగ దొరక దని నివేదికము జెలుపుచున్నది. బ్రటిషుజేకముకు విద్యకై వెడలిన వారి సంఖ్య నివేదిక వర్షము నందు హెచ్చెను. యూనివర్సిటీ డిగ్రీలకొరకు వెడలినవారు 24 గురు. 18 మంది వ్యాయవాద కరీకులకొరకును, 4 గురు ఇంజనీరింగు కొరకును, వైద్యమునకు అర్థురను, ఫార్మెసివిద్యకు 5 గురును వ్యవసాయవిద్యకు 4 గురును, అక్కింటెంటు కరీకుకు ఒకరును, వాణిజ్యవిద్యకు 2 గురును, తదితర కరీకులకు 3 గురును వెడలిరి. వెడలినవారిలో 42 మంది హిందువులు, 3 గురు మహమ్మదీయులు, 9 మంది జేకీయైస్ట్రులు, 1 లెండ్లైస్ట్రులను కలరు. సలహాసంఘము వారివద్ద 516 మంది సలహాలగైకొనిరి. 89 లేఖ లీ సంఘమునకు తరెను. 860 లేఖలు ప్రత్యుత్తరముగ వంతు బడెను. 253 మంది సలహాసంఘము వారితో వ్యయముగ సంక్రమించిరి.

హిందూపురపు మ్యునిసిపల్ సంఘము

అనంతపుర మండలమునందలి, హిందూ పురము మే 1-వ తేదినండియు మ్యునిసిపాలిటీగా చేయబడినది. సభ్యుల గరిష్ఠసంఖ్య 12. మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలరు లందరును అధ్యక్షుడును ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడుదురు. కాశీ శ్రీనివాస రావుగారు, మ్యునిసిపల్ సభాధ్యక్షుడుగ నియమించబడెను. ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన వారు మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలరులుగ నియమితు లయిరి. (1) కాశీ శ్రీనివాసరావుగారు, (2) రెవిరెండు ఓకరుగారు, (3) కే. నారాయణయ్యగారు, (4) మాఖం వెంకటేశం శెట్టిగారు, (5) జి.బి.త్యాగ్ సాహేబుగారు, (6) వి. అబ్దుల్ ఖాదర్ సాహేబు గారు, (7) త్రిపురాంతకం బసవగారు, (8) రమ్య గిరి సావర్నగారు, (9) సి. హెచ్. లక్ష్మణగారు,

(10) ఈడిగ సంజీవరాయప్పగారు, (11) పి. తిరుమల నారాయణరావుగారు, (12) బి. వి. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు.

తమిళనీలమునిర్మాణ సంఘము

1919 సంవత్సరము ఏప్రిలునెల మొదలు సెప్టెంబరు నెల వరకును, అక్టోబరునెలనుండి 1920 సంవత్సరము మార్చి నెలవరకును ఎంత ఖని జరిగెనో, ప్రభుత్వము వారు ప్రచురించిరి. గొ.వ్యాయ మూర్తి టి. వి. కేమగిరి అయ్యగారు రీ సంఘ మున కధ్యక్షులుగ నియమితులయిరి. 12 సభలు జరిగెను. ఇంతవరకు 81,042 క్రొత్తదూలలకు విద్యచేయు చేయబడెను. మొదటిసారిగా విఘం లుబిచ్చును తిగి సరి వాడబడుచున్నది ఈ విషయము సంవత్సరములలో గురిగినవిలయును. ప్రకారమునకు రు. 21883-7-10 లు వ్యయమయ్యెను కమిటీ సభ్యులకు గౌరవము భృతికి రు. 600 రూపాయ లొసగబడెను.

ఆంధ్ర మహాసభలు

కడతల రుద్రాచలము సంవత్సరమునండియు ఆంధ్ర రాష్ట్రముగొరకు వనము విరంతరాదోకము నచ్చుచున్నది. మన ఆంధ్రోకావళిముగ సంయుక్త సంఘమువారు భారతజేతమందే రాష్ట్రమునభూమి నైవేద్య సోభావతు చెందిన ప్రజాతంత్రము గలనీ మాకు ప్రత్యేకరాష్ట్రము గా నుండునని తీర్మాన ముజరూపించెను. తదింతభావములకు చెందిన ప్రజాతంత్రము తిరువేదక పోయిన ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యేక సంఘము నెలకొల్పి, ప్రత్యేకరాష్ట్రము గొరకు ప్రజలలో యెంతవర కీయ సుఖము విరూపించి, అట్టి అభిలాషము, ఆ విషయము గురించి తట్టుకలయు నున్నచో రాష్ట్రమునకు యాక్రమణ ప్రత్యేకసంఘమువారి రక్షిరావలసినది, ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యేకరాష్ట్రము నిర్మింపవచ్చు నని నూనొందిరి. ఇట్టి యాశ్చర్యమునకు ముందు ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు గొరకు తిరువేదక ప్రజాసర్వస్వముల వెదలు బడునవలెనని, దీనిని బహుశక్తి మెచ్చన రావచ్చు క్రొత్త కంఠముగారు యా న్నాంతునండి తిగిపట్టిక మొదలై "ఆంధ్రప్రదేశ్" రాష్ట్రమునందు మనవిచ్చును ప్రత్యేకరాష్ట్రము గొరకు యాక్రమణముగారి ప్రకారమునకు మన యానెల ర కేవల ప్రభుత్వము నెలకొల్పి మనంజిరితు ప్రజాతంత్రము ప్రజాతంత్రము రావు కంఠముగారు మనకు రాష్ట్రముగొరకు విషయముల విషయ దొరకమువారి మున్ను చీకాకు వెల్లువొడవలెను, యొక కొంతకాల ముగింపిన దనియు రాష్ట్రముగొరకు ప్రజాతంత్రము ప్రజాతంత్రములలో భాష ప్రజాతంత్రము విభజనామూలము ఖండించిన వారలలో గొరకు రాష్ట్రము, అట్టివారు కొంతకాలము దాటిన కలివారే తిరు అభిప్రాయము మున్నునది భాషప్రజాతంత్రములలో కావలెను నని రాష్ట్రమునలికిరి. అట్లే శ్రీ కంఠముగారు ఆంధ్రరాష్ట్రము గురించి ప్రభుత్వము పోషాభివృద్ధికి అధిక్షేపమునొందిన మనము విరమణియ యావత్వకతను శ్రీ కంఠముగారు భాషమునొచ్చువును ఆంధ్రరాష్ట్రము గొరకు కృషిశక్తి, సంయుక్త సంఘమువారి భాషప్రజాతంత్రము రాష్ట్రము మాత్రము మానెనొచ్చు కేవల. కాని దొరకము

వారిని చీకాకు వెల్లువొడవలెనని దొరకముగ శ్రీ కంఠము గారు చెప్పుచున్నాడు. శ్రీ కంఠముగారు నెలకొనిన వారలము వారి ముగివాదకత్వమును ప్రకటించుచున్నది. దొరకము నుకాని మున్ను చీకాకు పదవలసిన యావత్వకత యొచ్చునది. నిరంతరాధికారులు తమ అధికారము కడతలలెరుగదా? అట్టి సభయందు దొరక దొరకమువారు మున్ను చీకాకుచును ?

ఆంధ్రరాష్ట్రము విషయమై ఆంధ్రము తమ వృధాభిప్రాయముల మహాసందీపణ్యక్షేత్రమునకు బతుగు ఆంధ్రసభలలో ప్రకటించబడును. చెన్న రాజధానియందు ప్రకటించబడిన మాగు పక్షముల కార్యక్రమములలో భాషప్రజాతంత్రము విభజనామూలము ఖండించుచును. కాని తిలక గంధి మహాశయు రీ మాత్రము గుర్తించి తమ సులూక్ష్మామోవిచ్చిరి. కాంగ్రెసు దాక్షిణ్యము తమ కార్యక్రమము దీ మాత్రము గుర్తించకవచ్చుట విచారకరము. వారిచివార (కేమగిరి) సంఘమువారి కార్యక్రమములలో సోక కావలెనై యుండియు యట్టిలోక మా సంఘకార్యక్రమమును గూర్చించు కడుం గను శోచనీయము. ఇప్పటికైన నీ సంఘములవారు భాష ప్రజాతంత్రము విభజనామూలము మానెనొచ్చి వారిని తమ కార్యక్రమములలో చేర్చుట శ్రేయోదాయకము.

ఆంధ్రసభల త్వరలో కడతలలెరుగదా ఆంధ్రరాష్ట్రము గొరకు మనంజిరితునొచ్చిరి నిరంతరము కృషిచున్న అధ్యక్షులచే ఆంధ్రజేతమందలి యొక్కవారు మున్నునొసలమున సోక తీర్మానము ఆంధ్రసభల తీర్మానములను బాంధ్యముని నిచ్చుచుచున్నాను. వారిచివారి మైవేమి, మిరవాదియైవేమి, కాగిమ్మగారు కానియి, కావ్యాజేతము కానియి ఏ కడుమున చెందిన కాదైవేమి, ఆంధ్రరాష్ట్రముగొరకు కృషిచున్నట్లును సంస్థాపనకై కాగి ఆంధ్ర తెచ్చుకొనవలయును. మన పురోభివృద్ధి ఆంధ్రరాష్ట్రమునై భాభావకది యున్నది. రాష్ట్రము ముందు క్షోభిముగ సుఖించుటకు మనకు మున్ను మున్ను ప్రజాతంత్రమువారిచే నిర్మింపవలసినది. ఇట్టి యాశ్చర్యము కనుచుచు మనకు సోగ్గుకొనిన మన భాషాభివృద్ధి మనంజిరితు అధోగతియగును. కాక ఆంధ్రోకావళిరాష్ట్రము విజ్ఞానమునకు కృషిచునై కావ్యాభివృద్ధి కొనెడతలగారు యిది భాషించుచున్నార.

గో. వేంకటరావు

కావనసభ యెన్నికలు

అనంతపురము జిల్లాసంఘమువారి కార్యకర్తల అలె వాటికొరకరావుకంఠముగారి రాశోపు కావనసభ ఎన్నికలలో అనంతపురమండలమున అధ్యక్షులుగా నియమింపిరి. జిల్లా సంఘమువారి కొరకు నడునంది ఎన్నికల కధ్యక్షులుగా నియమింపిరి అంగీరించితిమి ధర్మవరమునండి వాటికొరకరావు గారు మాకు తిలకించుచున్నాడు.

చాలాకాలము జిల్లాసభ్యుల యావత్వమున చేపి ప్రస్తుత మావకావేతమున కొందున్న బహుళభాషావర వావాభాషాను బహుళభాషా భాషా రాసినసభకు జిల్లాసభ గ్రూపు ముసల్మాను వోట్లకధ్యక్షుల అధ్యక్షులుగా నియమింపబడినట్లు చెప్పించిరి.

జిల్లాసభ ప్రాజెక్టు వ్యాయవాదముగా నున్న ఎ. మున్నురామిరెడ్డిగారు, కావనసభకు జిల్లాసభమండలము తిరుపున అధ్యక్షులుగా నియమించుకొంటి మని మాకు తిలకించిచ్చుచున్నాడు.

దివాన్ జవాదూర్ యిరేజీ కేమగిరిరావు ప్రాజెక్టు నడియగారు మాటులు వాగ్మయిచున్నాడు:— నేను మాత్రమే చచ్చుచురాను విద్యారాశిలో గోవాకు మండలమున ప్రతి విధిగా సభ్యులనై యుండవలెనని యున్నాడు.

చెన్న రాజధాని కావనసభాసభకు గుండు-కట్లా వరుస ఆంధ్రవైశ్యకర్తరాధికులలో పెంకలి రావు మ్యునిసిపల్ గారు తాము అధ్యక్షులగుచుంటిమి తెలుపుచున్నాడు.

శ్రీరంగము నివాసుడు, సామూఖ్య కావన సభా సభ్యులును నగు ఆనంద్రిక కే. వి. రంగులూరి అయ్యగారు, మాపున ముక్తుల శోరైపై చెన్న రాష్ట్రము తిరుపున క్షేయ కవులయి అధ్యక్షులుగా నియమింపబడినట్లు చెప్పించితిమియు, జేకములు ఆయన క్షేయ కవులయి అయ్యుట తగిన సహాయము చేసిన మాత్రము రాష్ట్రగమింపించుములు పుంజంక మునకు తమ క్షేత్రంకముగ తిలకించుచును ముందు మాకు ప్రాయముచున్నార.

—(0)—

అందఱు, పే 11:—శ్రవణసభలో విల్లీగారికి శ్రుతి

చార్జిసు, పే 11:—మిల్లి రాండు గారూ, పరామి క
ర్మిణుల బరలు కన్ ఫెడరేషను గారి కేల శిక్షించబడిన వరి
నదియై లేకుండు నిట్లనిది.—కార్మికులు 1984 వ సంవత్స
పు కాననము నడుననింపి తత్ఫలము గానించిన వారిని శిక్షిం

కలకత్తాలో 10 వ తేదీన జరిగిన (విజ్ఞాన భంజి
 సంఘ సభయందు, బంగారాకాశనసభలో భూస్వామ్యులు,
 ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నిచ్చు నియమములలో ఐంగ్లాండును
 రాయబారము వంతు నియమమును సూర్య చర్చించిరి. జమీన్
 దార్ ప్రతినిధి ఎకరును రాయబారిగ వెల్లెవాడు లేకు గావు
 కేవలము రాయబారము వందీనందుకలవ ఉపయోగము లేదని
 తుదకు తీర్మానించిరి.

మిశ్రమము - అర్జునుడు 1085, అంజనేయ 700,
బాంబాయి బ్రాహ్మ 1117, బ్రిటిషు బర్మా పెట్రోలియం
52/8, బుండిమెంటు 58, ఇండియన్ సిమెంటు 600, కాట్నీ
సిమెంటు, అ. రీ 380, డిఫెన్సు 1680, హెన్రీ థియేటర్స్
16/12, న్యూ యింగ్ల్యాండ్ ఎడ్యుకేషన్ 298 (ప్రీమియం, సింధి
యాస్ట్రీయన్ సేవింగ్స్ 15 (ప్రీమియం, శివరాజులూరు 88,
తాతా హైడ్రో) 1190, తాతా ఇరవది అండు స్టీల్, అడ్మిని
990, డిఫెన్సు 1045, తాతా ఆయిల్ మిల్స్ 480, పెట్రోలియం
బ్యాంకు 45, తాతా బ్యాంకు 83, నూటికి 8 $\frac{1}{2}$ వడ్డీపెట్టుకున్న
మెంటు పుర్రులు 2000 58/8 అది చెప్పబడదు. యూద్
ముఖ శక్రములు కల్పరాల పరిమితి గలది 99/8, దీప్త కాల
పరిమితి గలది 100/12.

ఆర్థిక సంబంధములు.

చేపు పు: పాఠశాల.

మొదట ప్రభువు నంజులవాడ రాష్ట్రమునకు
 వచ్చి, పాపాబ్రహ్మ ప్రభుత్వమునకును అర్థింపజేయును. వచ్చి
 నందు కలసివ సంబంధమును గురించి ప్రకటించిన విశేష
 కట్టి అనంతపురి తాత్కాలికగాను బెన్చువు పాపల నుచు
 సభ యొకటి నిన్న పాపలపాపము సాంఘికమునుచు
 జరిగినది. దీనివర్తన గాదుగాని సంతులన గాదు. సభాధిపతి
 మా కహించిరి. బెన్చువునానుల బేసలు సభ నుండుననిరి.

అన్యథాను సహానాన్యతను అను ప్రాసంభవమును మెప్పు
నకమిదిగారి సుచరణుల కార్యముల అను తెల్పుచుకొనుటకు
అర్హమునునును తెల్పు గొనుటకు కనుక సుచరణులను అను
కనుక అన్యథాను సహానాన్యతను అను ప్రాసంభవమును మెప్పు
నకమిదిగారి సుచరణుల కార్యముల అను తెల్పుచుకొనుటకు
అర్హమునునును తెల్పు గొనుటకు కనుక సుచరణులను అను

పెద్దట రాజుబహదూరు దీ రంగారావుగారు, పెద్దట కమిటిరాని ఆర్థిక సంబంధాలులను గురించి తెలియచ్చినవారని ఆరాధించుటకు నొప్పువనియు, పాత్రాభ్యుత్థులగు రాజునకు నాను చెప్పరాదు"వానిని ఇతర రాష్ట్రములను బట్టి చూచిన— చల్లించిన వైకూణ అగరిమితముగ ఉండూ పనియు, వీనిలను పెద్దటాస్థులను చల్లించుచున్న ప్రజల సేవార్థముల చల్లించుకొనుటకు బహుశక్తు మని అర్థిచూచుతున్నారని నభిప్రాయకీర్తనము నుచూచింపుచు కమిటివారి నూచన అంగీకరింపబడినో (ప్రజలకు గలగునోపు శక్తు మహార మనియు ఈవిషయములు వాటి క్షేత్రముల నేమాత్రము చాటింక చెన్నపురముకందలి బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణీయులు, యూరోపీయులు, అంగ్లోయండ్లీయులు సేకరింతుగా తమ అవరత్తుపైరి వెలుపుతుందుట సంతోషకరముగా నున్నది చెప్పిరి.

శర్వానుభవ్యాని శ్రద్ధానాథ తీర్థాచార్యులు బలవరములు.
 మాటలాడిన యనంతరము తీర్థాచార్యులు సభ్యులందఱును తీర్థ
 గ్రామముగా సంగీతంబును విడిచి

పిమ్మట ఏ రంగస్థాని అయ్యిందా, రాజ్యాధిక
 కానవహనం సంబంధించిన నిబంధనలు తయారుచేయవలెను.
 సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారికి చెప్పరానిదిగా నారు చెల్లించ
 వలసిన అర్థి కలగవలయును తగ్గించవలయును, అతలా రాష్ట్రీక
 శక్తిమలు పెక్కువలయును సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారికి
 వీరికివచ్చును వారిని మునుమునా తగ్గించవలయును జేతాగ
 ముగ్ధుగారు వాయిము కమిటివారు కిగిన అవకాశమును
 కనబరచునట్లును మరొక తీర్మానము నుపపాదించిరి.

॥ గోపాలమొదలు, నడుమ భద్రమ నా హేమ గార్లు
 త్రిభాగములు బలవరచిత తిరుపతి నభయచే సంకళితం
 బడినా.

అందు కనబడ నట్లుగా బోధించిన పోయములు నం
 ౧౨౫౭ నుండి ౧౨౬౦ వరకు నున్నవి (కృత్తి, రచించి-
 నట్లుగా నున్నవి) అంతయుగా తెలుపున కొంతకొంత
 బోధించినవి.

అభ్యుదయ కారకములు నడపించుటతో నభిమాని
జి.వి.సి.

ఒకప్పుడు దేశమును విడిచి పూరియందోములో కరవు వేసి బాధపడు నిరుపేదలకు ధనహానియు కలుగలేనవి నుచున్న గాంధీగారు వాడుకన్నాడు. పూరియందోములో కరవు వివిధముగా నున్నది. పరిశీలించుట గాంధీగారు చేయించి కానారు గాంధీ వచ్చి. అప్పుడు కరవులేని బాదవడు. దానికి నమోదును చేయుటకు మొత్తముమీద 50,000 రూపాయలు వాడుకగా గాంధీగారు 5000 వేల రూపాయలైన కరవుని యిచ్చి వి. కానూరుగారు పూరియందోములోని కరవుశ్రీధరగుంట గురించి గాంధీగారి తెలివిన విషయములు వినుట నివారకముగా నున్నది. అప్పుడు వాడుకొక ప్రజలు తిండిలేక మరణించుచున్నారనియు వ్యాధి పీడితులైనందున శ్రీమంత్రి ఇచ్చు విడితి బాటలుబిచ్చారు. గడ్డి తిగియు బియ్యమును ముగిసిన అదియు దొరుకుటలేదు. కరవులేక బాధపడు ప్రజలనుగాని జనుల ఒంట రక్తమాంసములు లేక కేళియు పండ్లయు బతుకపడి కనాకారమును దార్చి యున్నారు. కాబట్టి పెంటచేయి నిరుపేదలకు తగిన సహాయము చేయవలెనని నుచున్న గాంధీగారు చెప్పుచున్నాడు.

మాదకపదార్థములను సంస్కర్తములుగా మార్చు ఎంతవఱకు ప్రోత్సహింప
గలకలయున్నను మన మిట్లుగా చేయవలసివచ్చెను! సంస్కర్తము
కావలయును నిరాకరించి తైలము పోషకముగా నని యెంచుట
నెప్పుడులేదు. అటులగలవో సంస్కర్తములు స్వీకరణ: అని
నను కాదును నగభరిత మొక్కలేదు. కాటి జువ్వయొగించు
కలవలెనో ఉభయములనును భేదమేమిగలదు. ప్రస్తుతము
కాలకావిధానమును భజమున భాగములను మాపించుట నాని
నగభరిత మిద్దరినీ వాటి యొగించుటకు ప్రయత్నించుటకు
గాని సంస్కర్తములు అర్హులదేవు. కాంత్రము
నధిలో అన్నిజనులకువారు బింబలయు నని కను జల్లిచా
యినను అది యెప్పుడు కేందరికి సమానమునకలదు అందఱు
యొకరి ఒకరి పక్షమునాని నిరంధకముగ ప్రవర్తించుచున్నా
యెదవ పక్షమువారు చీకటివారును యెదవ వారినింజెంది లాభ
ములేదు. మరలనుండుచి నీ రాజకీయ విషయమునందు
దరఖియానము చేసికొను. తమ జల్లిచామునలే నదియని
యొకరినొకరి కేరొకపక్షముగ కలంబులును వారికి మాన్కు
లేదని యెంచుట అనర్థము. భేదభేదమును కొన్ని పాదు
నభివృద్ధికి నిజముగయ్యును. అదితెలుండుట బహ్యమునకను,
జతకాయములను తమ భేదాభిప్రాయములను పోటింపుక న్యకరి
నానానా సంహారములకు కలసి ముఠావలెని యెదల ఒకరి
కొకరు చీకటి విభేద మార్గముల నుకరించుచున్న భావ్య మని
నిచారులతో నెల్లప్పుడున్నాను. ప్రత్యేకముగ నదిచేసి నుంచి
అవయవ మేలేదని మఱచి విడిగ నుండెదముగాక!

బల్లారిమండల పథము:— బల్లారి నందలూరు నకు
 నేరుగా జరుపుటకు గలన యేర్పాటు చేయటకు గి.ర. కేసి
 ఈ నేటి పురపతనమందిరమున నొకనధి జరిగినది. తాలూకా
 లోని ప్రముఖుల నేతలు నధికు విచ్చేసిరి. మండలకర్తాహ్వన
 సంఘము నేర్పాటుచేయటకు నధికారులొచ్చిరి. కే. విశ్వ
 నాథరావుగారిని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగనుచి. బాల్కెస్టి
 గారిని ఉపాధ్యక్షులుగను, కె. వెంకటరావు, కే. సిద్ధలింగ
 య్య, ఎస్. వి. భీమాచార్యులుగారు 'కార్యదర్శులుగా నెన్ను
 కొనబడిరి. మహాసభను చాలై 24, 25 తేదీలలో జరుపుటకు
 నిశ్చయించబడినది నని కార్యదర్శులు మీదట ప్రాయశ్చిత్తము.

అనంతపురము వార్తలు.

(మాస్కూలు విలేజరింగునీ)

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

అనంతపురము, మే 12:— ఈ పురమునుండి
తిరువాన్కూరుకు వెళ్లుచున్న శ్రీకారవాస్త్రీ సమాజాధ్యక్షు
రాలును, శిశువనగారి పరీక్షించుచు వచ్చు శ్రీరతి వొద
ల సాక్షాత్తుకారి గౌరవాధ్యక్షుగా సమాజ పర్యవేక్షకురాలైన కార్య
దర్శిని గానియు నుంచ జరిగింపును నిర్ణయించి. ఈపుర శ్రీరా
మ సమంజసిని. మొదటకొనిన సభ్యురాలైన అభి
మతం శ్రీరామ వొకదానిని నున్నది కాదు సమాజ శ్రీరా
మకులకును పట్ల జేసిన పేరును కొనియాడుచు చూపుచుంది.

శత్రువుల దండనలు నివారించు.

ఎన్ క పంకజేశ్వర మహాదేవ వారి వలెను 118
 తేనె నుగళ వారము నొకంబులను అయిది గంటలకు తిరు
 వాన్మును సంకాపనమున వివాహిగా కొనిదిగాలనానా
 వెళ్ళుచున్న మాకెత్తరు రాజులనాదకు దొడ్డారామకు కన్య
 కంతులగా (కన్య) వారిని తిలకమునకు వీడ్చుటకు పింఠా
 కేసిరి. పురమునందలి క్రమము లనఁజ్ఞేపుకము అనేకము
 నిందునకు విశ్వసిం.

అస్సామలో సాధారణముగ, అర్జు, బంగాళకు, తత్ఫలములలో నవ్వునచ్చుటగ న్నమ, కురిసెను. అయ్యో! ట్ల వదిన న్నమయొక్క పరిమితి:—మోము మెయిక. క్షి అం, దులి-8 అం, నీర్నము. గొనలి, వీర్నము 1 అం, మెమికసింకు. 8 అంకళకులు.

బెయిటిష్టాన ఈశాన్య భాగమున, కంజానులోను
 క్రైస్తవ విధి ముహూరుతు 15 దినముల కర్తవ్యము.

నీలకాణ్తి సుమారు 8500 మైళ్ల మార్గమున ఒక భూకం
పము కలిసి కట్ట నీలకాణ్తి నీస్కాంతం పు (భూకం చమురు తెలిసి
తేనూరుం (తేనూ) కలన 18 లేదా అదనమున 7-40 గంటలకు
తెలిసివచ్చెను.

కాళి కట్టినా ఉన్నప్పుడు పాతనా దిక్కునా, ఏవయ్యా
 దిక్కునా. సి. బి. ఇ. గారు మార్చినది పేద పేదన కా లేదు
 మరలించి.

గారగీయ: ఎ.వి. వెంకట పతిరాజుగారు మా కేటాల
(గారగీయశాస్త్ర) -

[illegible]

మన భావస్థితి మిగుల మధ్యాహారము X మన్నది.
 అధ్యక్షుడక ౭ వ్యక్తిసము చేతులకు కృషిసముతుమందు
 కావ్యము సరవరగలదు. తేనెపాన గంధానోభయములూ పడి
 కట్టకొనుట లాభము కాదు. వివేకము ఒక పక్షము వారిది కాదు.
 అన్ని క్షయములకీ అర్థిగ స్వాంత్యము, ఇంపీరియలు (వెధ
 తనము) రాష్ట్రాధికారముల సమ్మేళనము, కలెన్సీ, చక్రకీ,
 సాంకేతికముగద్య, బంగారపు విగురతి, బంగారుగజములు,
 రాష్ట్రాధిపత్యములు కేంద్రీకృత్యములకు సన్నివహింప
 ముత్యము, కట్టకొను బట్టవై సంగమము, విద్యాభివృద్ధి,
 మంకాబురు ఫీస్ తిరయి శ్వేత మభిభుర్వి
 తరమువేయక, సామ్రాజ్యముకట్టెద్ది మొదలగు సమస్యల
 సూక్ష్మ విచారించుటకు అన్ని క్షయములకారము సమావేశమై
 చేరినప్పుడు, తేకనేపకై కృత్యులమై మన పాటమయియున్న ప్రము
 రాజకీయములు తెరలెడము అభివ్రాభేత మున్న తమోతమున
 వారిని నూపించి అహిమ్మరింప జాత్యుయో? స్వాతంత్ర్య
 మును కోరు సీరివయలలో ఒకరి నిరంకుశాధికారము సరరగి
 కరింతురు? స్వతంత్ర్యములకు ప్రాప్తిసంపదలయూ నాతిన్న
 మను సంగీరంపిన ముద్రయిన కాంగ్రెసుసభాత్వ స్వతంత్ర్యము
 అను ధరింపనివారిని తిరుమిలేముతో సందర్శిగకరంతుతో

WORLD'S NEWS.

(Reuter's Agency.)

ENGLAND

A Stringent Measure.

Aliens' Naturalisation Bill.

Mercantile Marine Prohibitions.

LONDON, May 12.

The Aliens Naturalisation Bill, which is being introduced into the House of Lords by Earl Stanhope, is published. The measure provides, *inter alia* that no alien may be appointed to the Civil Service, nor as Master, Chief Officer or Chief Engineer of any British merchant vessel registered in the United Kingdom, the exceptions being those who performed faithful service in the war. Aliens are also debarred from holding pilotage certificates, an exception being made in the case of French Nationals using the ports of Newhaven and Grimsby. Special clauses are inserted providing for equal powers of naturalisation for the British possessions, subject to a proviso in the case of the Dominions that the measure shall be adopted by the Legislatures of the Dominions.

The Mesopotamia Garrison.

Air Force to be Employed.

LONDON, May 11.

Replying in the House of Commons to Mr. Lyle, Mr. Bonar Law stated that the whole question of the garrison of Mesopotamia was being considered. It was hoped that considerable use would be made of the Air Force, with a view to economising in troops, but no statement could be made at present.

Maharajah of Cooch Behar.

LONDON, May 11.

NEW YORK.—The Maharajah of Cooch Behar has arrived in London.

Treatment of Mesopot Units for Purposes of Release.

LONDON, May 11.

Replying to Mr. Lyle, Mr. Bonar Law said that the units stationed in Mesopotamia would be treated for purposes of release in a similar way to units on foreign service elsewhere.

Acting Controller of Finance.

LONDON, May 11.

Mr. H. F. Howard has been appointed acting Controller of Finance, India Office.

Lords Adopted Appointment of Select Committee Resolution.

LONDON, May 11.

The House of Lords to-day adopted without discussion the formal resolution agreeing to the appointment of Select Committee jointly with the Commons Committee for revision of draft rules under the Government of India Act.

Passages from India.

LONDON, May 11.

Replying in the Commons to Col. Yate, who asked a question with regard to passages from India in extra shipping accommodation provided, Mr. Wilson said that provision had been made in ships at Government's disposal for 2551 military passengers at Government expense and 2906 of travelling public of all classes. Special provision had been made for bodies of troops. He understood that five hundred further applications had been made for passages from India, but the Ministry of Shipping was unable to divert any ships and he saw no possibility of further assistance in this matter.

Victory Medal.

LONDON, May 11.

An army order awards Victory Medal to the personnel of forces operating in frontier regions of India between August 4th 1914 & April 1st 1918, also to those serving in Mesopotamia, Persia and Persian Gulf ports between November 5th 1914, and November 1st 1918, also to those serving in later operations on Indian frontiers and in Mesopotamia Persia and Persian Gulf Ports until ratification of peace with Turkey.

Finance Bill.

Second Reading Passed in Commons.

LONDON, May 12.

The House of Commons to-day passed the second reading of the Finance Bill without division.

RUSSIA

Ukrainians Occupied Odessa.

LONDON, May 12.

It is officially announced that the Ukrainians have occupied Odessa.

FRANCE

French Labour Confederation.

Reasons for Prosecution.

LONDON, May 11.

PARIS.—M. Millerand has explained that the decision to prosecute the General Confederation of Labour is due to a contravention of the formalities of the Act of 1901, but because the Confederation has recently made a

series of efforts to stop work in the vital industries, especially at the very moment when there is a most urgent need for the work of production. The Confederation's object was not the protection of its professional interests, but the obtaining of an incompletely defined reform against the acknowledged wishes of the Government and Parliament. The Confederation claimed to array itself against the public powers. The premier emphasised that the Government did not wish to attack any trade union rights. On the contrary, he was convinced of the necessity for the organisation of the workers according to law.

AMERICA

Obituary.

LONDON, May 11.

NEW YORK.—The Death of William Dean Howells is announced.

IRELAND

General Macready in Ireland.

Important Steps Taken.

LONDON, May 12.

Replying in the House of Commons to Mr. O'Neill, Mr. Bonar Law stated that General Macready had already taken very important steps to ensure a greater co-operation between the Police and Military in Ireland, and yesterday he made other suggestions to the Cabinet, all of which would be carried out. General Macready believed that the changes would have a speedy effect. Mr. Bonar Law emphasised that the Government would take any action which it believed would tend to restore decent conditions in Ireland.

MEXICO

Revolutionaries Winning.

United States Vigilant.

LONDON, May 11.

The latest news from Mexico indicates that the revolutionaries are winning everywhere. It is reported that several more states have joined the revolution and that the revolutionaries have captured Mazatlan and Tampico. Mexico City is reported quiet. General Obregon declares that the revolution has been brought about virtually without bloodshed and without disorder. A Commission has been sent from Mexico City to meet Genl. Carranza, whose train is mid-way between Mexico City and Vera Cruz, to offer him guarantees for his safety. Meanwhile the United States continues to take precautions. For example, the Dreadnought Oklahoma has been ordered to Key West from New York and it is possible that she will be sent for duty in Mexican waters.

Continental News.

—O—

The Peninsular and Oriental Banking Corporation issue has been oversubscribed.

Indian Telegrams.

(Associated Press.)

—O—

UNITED PROVINCES

Rash Driving Case at Lucknow.

Accused Acquitted.

LUCKNOW, May 13.

In the court of Major Trafford, Cantonment Magistrate, Lucknow, Bansi, a chauffeur of Rev. Canon Irwin, M. C., D.S.O., was charged with having driven his employer's car so rashly or negligently as to endanger human life, and thereby caused hurt to one Mashuq Ali, an Ekka driver. The complainant, Mashuq Ali, alleged that he was on the correct side of the road, between Dhebi Bridge and the level crossing, that the accused was on the wrong side of the road, and that the car dashed into the ekka, which the complainant was driving causing hurt. He also alleged that the accused did not sound his horn. Several witnesses for the prosecution were examined. Two British soldiers appeared for the defence. These two were Pte Webb and Drummer Mace. The first said that three ekkas were coming down the middle of the road, that the car sounded its horn and the third ekka in the row turned to pass the second ekka, and the inference was that these three ekkas were taking up all the road. The second witness gave evidence as to where he found the car, namely on the correct side of the road. The Magistrate considered that the evidence of these two witnesses was reliable and straightforward. He was of opinion that the accused was on the correct side of the road, that he was not driving rashly or negligently, and did not cause hurt by doing so. The Magistrate acquitted the accused Bansi. In the counter charge against the Ekka driver, brought by Rev. Canon Irwin, Major Trafford in the course of judgment, said:—I find accused Mashuq Ali guilty of an offence under section 279 I.P.C. As the accused has already suffered certain bodily injuries through his own negligence I think it unnecessary to sentence the accused to substantive imprisonment. I fine the accused Mashuq Ali Rs. 100 or, in default of payment of the fine, to undergo simple imprisonment for a term of three months. I direct that Rs. 80 of the fine, if recovered, be paid to the complainant, Rev. Canon Irwin, as compensation for the damages done to his car.

On Justices Ryves and Gokul Prasad taking their seats in the Allahabad High Court yesterday, the Chief Justice, Sir Greenwood Mears welcomed the new judges in a speech, during the course of which his Lordship referred to the heavy arrears which necessitated their appointment.

BOMBAY

The Prince's Visit to Bombay.

Permanent Memorial Suggestions.

BOMBAY, May 13.

A meeting of the general committee of the Prince of Wales Reception Fund was held yesterday when an executive committee was appointed to make arrangements for the fitting reception of His Royal Highness on his arrival in India, and to raise a permanent memorial to his visit. Many suggestions were made at the meeting as to the form the memorial should take. Sir Stanley Reed urged for providing Bombay with a children's hospital, which was a prime necessity in connection with the child welfare work, launched as the result of Her Excellency Lady Lloyd's efforts. Among other suggestions put forward was Mr. Grevelle Bullock's on behalf of the Presidency Trades Association, which suggested that there should be a home sufficiently endowed for the maintenance, reception and instruction of the worst cases of the deformed and crippled beggars belonging to the Bombay Presidency. The executive committee was finally asked to consider, all the suggestions and decide on a suitable form of memorial.

Alleged Breach of Trust.

A European in Trouble.

POONA, May 13.

The hearing of evidence in connection with the charges of breach of trust and misappropriation of money amounting to Rs. 17,800 against Captain O. C. H. Orhara, Officer commanding, Follows Central Depot, Kirkee and Lieut H. G. Maclean Quarter Master was resumed to-day before Lt. Col. Cumberlege, Cantonment Magistrate. The question of custody of the accused was raised at the outset and the Magistrate ordered that they should be handed over to the Police and intimated that he would go into the question of bail at the close of the days proceedings. Sub Inspector Wagle was then called and in answer to questions said that payments for cooking pots supplied was made from Government monies to the extent of Rs. 3597, which was irregular as this had nothing to do with the Government who did not supply cooking pots.

Lieutenant Thomas Saunders.

Lieutenant Thomas Saunders, Inspector of Accounts said he was deputed to examine the accounts of the Depot on three occasions and had reported confidentially on accounts and stated that he had come to know that there was discontent amongst some of the men regarding the quantity of rations issued.

Jemadar Mahado Singh.

Jemadar Mahado Singh described how stores were dealt with from the time of issue by S. and T. till they reached the Company Commanders. The witness was an Indian Quarter Master and saw rations issued. What the Government did not supply, viz. curry stuff, meat and vegetables, were supplied from the proceeds of ten per cent deduction. Exchange was made on chit from Quarter Master, accused No. 2. This took place on three occasions and on two others no chits were given by the officer. Witness gave details of stores issued on these two occasions from his note book.

Bail.

Counsel for Lieut. Maclean applied for bail which was opposed by Government pleader who said that section 687 required accused to show that there was no reasonable grounds for thinking that they were guilty. Counsel for the accused referred to Bombay law reports page 114 and said that it was not intended that the section should be punitive but was only meant to secure the attendance of prisoners. The Magistrate admitted the accused to bail on one personal recognisance of Rs. 1000 each and two sureties of Rs. 1000 each.

Permanent Settlement of Land Revenue.

POONA, May 13.

A public lecture was delivered on Wednesday evening by Rao Bahadur C.V. Vaidya in Poona to advocate a permanent settlement of Land Revenue which has been adopted by Mr. Tilak's party as a leading item in its programme. He said that state ownership of land was a false ideal to pursue but since that theory had been in force in India they might reconcile themselves to it. However if it was not possible to restore individual ownership, they must at least fix the demand of the state for all time and guarantee to the cultivator the whole of the increase in the value of his land. It was necessary that an income tax might be levied upon the agricultural income. He admitted that a portion of the increment in land values was unearned, but he said it was not right to discriminate in any way between the interests of the individual holders of land and those of the General community and he argued that it was not therefore right for the state to take any portion of the unearned increment.

Indian Women's University Examination.

POONA, May 13.

In the annual examination of the Indian Women's University held in April 1920 Mrs. Camalabai Deshpandi, Miss Ganguli and Mrs. Revatibai Karve came out successful in the examination for degree of Graduate in Arts. Miss Sitabai Kukday, Mrs. Durgabai Joshi, Mrs. Rukminiam Chintamani Bhada, Mrs. Banubai Miss Sonabai Chavan and Mrs. Gandabai Khedkar passed the second year examination. Mrs. Shantabai Bhatvadekar, Miss Melatibai Shelve and Miss Kamalabai Kukday, passed the first year examination. Miss Balabai Khare, Miss Vinia Ladikshet, Mrs. Anandibai Vaishampayan and Mrs. Giryabai passed the entrance examination.

Mr. A. W. Lushington, C. I. E., District Forest Officer, Vizagapatnam died at Waihar on the 25th March 1920.

Following the race week in July there will be a combined horse dog and animal show in Bangalore on the 16th and 17th of that month under the patronage of His Highness the Maharaja and the Hon'ble British Resident. The show will be held under the auspices of local S.P.C.A.

THE PUNJAB

N. W. Railway Strike.
Official Communiqué.

LAHORE, May 13.—The following official communiqué has been issued:—Sir George Barnes and Mr. King this afternoon at the Commissioner's Office met Mr. Rajput Rai and certain representative delegates of the strikers including Mr. M. A. Khan, Misry Mohraidin Misry Karm Hahi Kenti Parkash, Ram Amar and others. Mr. Miller was unable to be present. Various questions were raised by the speakers including reinstatement of seven men, the recognition of the association, condonation of break in service and conditions of service.

Compensation of Workmen.

Questions were also raised that an act for compensation of workmen in the case of accident should be passed and that full pay on public holidays should be granted to workshop staff. Sir George Barnes urged the men to return to work at once and with regard to various questions that had been raised he pointed out that railway authorities in the announcement already made had already agreed to reinstate seven men whose dismissal was the origin of strike.

Unions.

With regard to Unions, railway authorities wished to encourage the formations of unions which are representative of railway at Lahore themselves selecting representatives of railway employees. In order to secure this end when men have returned to work the Agent will call upon various class of employees of the railway at Lahore themselves to select representatives who will form a committee to make recommendations with regard to (1) the advisability to form a union or unions to represent employees as a whole or separate classes of employees (2) the essential rules which should govern a union to be recognised by railway management. The recommendations of this committee will be carefully and sympathetically considered by the Government of India.

Gratuities.

With regard to gratuities the staff must understand that in going on strike they have forfeited all claim to gratuity on account of previous service. This has been well known and clear to them throughout. The gratuity can only be given on a certificate that service has not been broken by going out on strike. The bonus additions to provident fund however stand on a different footing and the Agent has decided that these additions shall not be forfeited in the case of men who returned to work.

Pay and Conditions of Service.

With regard to pay and conditions of service generally the Government of India recognise that it is the duty of the Government of India to be a good employer and Agent has already notified that he is prepared and will always be prepared to consider representations made through proper channel. Regarding pay and conditions of service of any particular class of staff and with regard to the question that has been raised as to security of tenure of members of workshop staff he is willing to go at once to in this manner with a view to affording men greater security of tenure.

Workmen's Compensation.

With regard to workmen's compensation Sir George Barnes said that the Government of India is already considering the question of introducing a bill to provide compensation to workmen in respect of accidents. The consideration of this question will inevitably take some time as there are many interests which must be consulted. In the meanwhile, the Government of India is willing to accept the recommendation of the Agent that as a provisional remedy the scales under which State railways give voluntary compensation for accidental injuries should be revised.

Full Pay on Holidays.

There remains the small question of full pay on holidays. The present position is that the rules allow 15 days casual leave to workshop staff during the year on full pay, but it is often difficult for the workers to avail themselves of this privilege. It is difficult too from railway point of view to spare large numbers of men. At the same time the Agent has already recommended that members of the workshop staff should be granted full pay on the sixteen public holidays in lieu of 15 days casual leave which is at present permissible.

Conclusion.

In conclusion, Sir George Barnes again urged that work should be resumed forthwith and pointed out that Railway authorities in the announcement already made had shown their desire to act with consideration and as already stated had agreed to reinstate the seven men whose dismissal was the origin of strike.

An Inter-Provincial Marriage.

LAHORE, May 13.—An inter-provincial marriage took place at Lahore Brahmo Mandir when Sreemati, Arun Kumari, daughter of the late Bhai Sunder Singh was married to Mr. Sarendra Mohan Guha, M.A., son of Mr. Pyare Mohan Guha of Bankipore. This is an instance when a Punjabi lady was married to a Bengalee gentleman. The ceremony was attended by a large number of educated men and women and was performed according to Brahmo rites.

BENGAL

Calcutta High Court.
Police Constables' Appeal.

CALCUTTA, May 13.—At the High Court to-day the Acting Chief Justice and Mr. Justice Fletcher delivered judgment in the case in which seven police constables attached to the Sibpur thana, near Howrah, appealed against the order of the District Magistrate of Howrah, convicting them of illegally arresting Mr. Bankim Kristo Ghose, Executive Engineer and others, and sentencing them each to two months' rigorous imprisonment. Their Lordships in the course of the judgment observed that the evidence disclosed a surprising set of incidents, which one would otherwise have thought were not likely to happen in the neighbourhood of Calcutta. A constable, appointed presumably to keep the peace, attempted

to extort money from three women, vegetable sellers. They had the courage to withstand the demand, with the result that an altercation ensued, and Mr. Bankim Kristo Ghose, who was present at the place, took down the number of the constable. This infuriated the constable, who with two other constables, seized the goods placed them on a passing cart, took them away and had false information sent to the police station that the constables had been assaulted. A large party of constables was forthwith sent off to arrest the alleged offenders. The constables entered the house of a highly respectable citizen, who holds an important post in Government service, assaulted him and his son, arrested them and marched them off to the police station. The gentlemen of the locality who could muster courage to enquire what had happened, were forthwith arrested, and were also marched off to the police station. The complainant, after considerable difficulty, was able to secure an enquiry by the order of this Court, which ultimately resulted in the conviction. It was manifest that but for the public spirited insistence of the complainant the grave misconduct of the police officers concerned would never have been investigated. There was no semblance of discipline in the behaviour of the constables and if there was anything to urge in this case against the sentences it was clearly not their severity but their inadequacy. Their Lordships affirmed the conviction and sentences and ordered the accused to serve out the remainder of the sentences.

The Flight to Tokio.
Capt. Ranza Crashes.

CALCUTTA, May 13.—The Italian aeroplane S. V. A. 9, piloted by Capt. Ranza, immediately after starting for Rangoon this morning, en route to Tokio, crashed down from a height of about 40 feet. The machine crashed within a couple of minutes after the start. (While Capt. Ranza was slowly moving up, he wanted to avoid a tree in front of him, and changed his course, when the machine suddenly fell on the Race Course, in front of the Victoria memorial. The machine has been smashed to pieces, but fortunately the airmen are safe, having sustained only slight injuries. Further flight has been abandoned and the airmen propose returning to Rome after recovery.

BURMA

Steamer Collision at Rangoon.

RANGOON, May 13.—The B. I. Steamer *Arankola* while proceeding down the river this morning with mails and passengers, collided with the R. I. M. *Mayo*, near Lower Monkey Point buoy. The cause of the collision is not known at present. The *Mayo* sank gradually and lies on Hastings Shoal. The *Arankola* returned to Rangoon for survey and is lying off the Sparks street jetty, apparently not seriously injured. The Port Officer, Deputy Conservator and B. I. representatives were informed and quickly got to the spot, but nothing can be done with the *Mayo*, although efforts will be made to raise her.

GENERAL

Coonoor News.

COONOOR, May 13.—In connection with the Cordite Factory Hockey Tournament yesterday Cordite Factory and I. D. F. B. Team drew each side scoring three goals. Mr. H. H. Squire of Cordite Factory is transferred to Controllers Office, Cawnpore. Col. Chalmers, Civil Surgeon, avails of ten days casual leave, Major Patton officiating.

Octacamund News.
Public Department.

OCTACAMUND, May 12.—Mr. C. K. Srinivasa Rao is granted an extension of furlough from the 20th April to 12th May both days inclusive. Mr. R. L. McKernan I.C.S. is granted combined privilege leave and special leave on urgent private affairs for seven months and 22 days from or after 23rd May 1920. Mr. W. L. Newsam, I.C.S., Sub-Collector and Joint Magistrate is transferred from the Chicacole Division to the Parvatipuram Division of the Vizagapatam District and the Parvatipuram Agency Division of the Vizagapatam Agency District.

Share Market.

BOMBAY, May 13.—The share market opened weak and rapidly gave way by reason of bulls unloading. Towards the close leading bears came out to cover their sales and this arrested further fall and gave the close a steady tone. The miscellaneous sections and banks were neglected. The Bank of Bombay rate for demand loan is reduced by 1 per cent to 5 per cent. The following were the closing quotations:—Bombay Cotton 1480, Bombay Dyeing 3605, Central India 5200, Century 1280, Colaba land 3200, Crescent 715, Currumbay 1280, David 1605, Fazulbhai 1790, Finlay 1410, Indian Bleaching 280, Indore Malwa 665, Kohinoor 4310, New Great 1095, Pearl 1305, Simplex 1020, Shapurji 350, Swadeshi 5320, Swan 1320. Miscellaneous:—Alcock 1035, Andhra Valley 745, Bombay Tramway 1117, British Burma Petroleum 23/8, Bundi Cement 58, Indian Cement 600, Katni Cement ordinary 330, deferred 1680, Madan Theatres 16/13, New India Assurance 29/8, Prem, Schindia Steam Navigation 15, Prem, Shivrajpur 33, Tata Hydro 1190, Tata Iron and Steel ordinary 190, deferred 1045, Tata Oil Mills 480, Central Bank 45, Tata Bank 58, 3½ per cent Government paper was quoted at 58/8. War bonds short dated 99/8, long dated 100/12.

No delegates have been so far appointed by the Bengal Chamber of Commerce, and it is suggested that any members who may be contemplating a visit to Canada this year should inform the committee, with a view to the representation of the Chamber at the ninth Congress of the Chambers of Commerce of the British Empire, to be held at Toronto on the 14th September next. It is understood that Sir Alexander McRobert and Sir Logie P. Watson will be delegates of the Upper India Chamber, but it is not known if any of the other Indian Chamber have so far made nominations.

News in Brief.

The Calcutta Steam Navigation Company informs:—There has been no casualty in Sukeshi disaster. All passengers have been saved.

Mr. Gandhi has issued an appeal for funds in aid of the distressed in the Puri district (Orissa). Mr. A. V. Thakkar was specially sent to examine the famine conditions there, at Mr. Gandhi's request. It is estimated that Rs. 5000 will be immediately needed, and Rs. 50,000 ultimately. The details of Mr. Thakkar's report of the famine conditions in Puri to Mr. Gandhi are harrowing. Scores are reported dying of starvation, and women are unable to leave their homes as they are ill-clad, and many try to subsist on grass, even which is scarce. Men and women in the famine stricken area are said to be mere skeletons. Mr. Gandhi urges that immediate relief should be sent to the Puri people.

All-India Weather.

SIMLA, May 13.—There has been nearly general rain in Assam, with a few falls in Burma, Bengal and Kashmir. The chief amounts are:—Moulmein ½ inch, Dubri 3 inches, Sibsaigar, Gauhati and Silchar 1, and Mymensingh 3. The temperature is 15 degrees below normal in north east Baluchistan and the Punjab.

Forecast:—No change. Earthquake Report:—A shock of moderate intensity at its origin about about 3,500 miles away, was recorded on the Simla Seismograph at 7-40 this morning.

SIMLA, May 14.—Rainfall has been nearly general in Assam and local in Bengal and Central India east, while a few falls have occurred in Lower Burma and Kashmir. Chief amounts are:—Victoria Point 3 inches, Mergui 1, Dhubri 2, Chittagong 3, Cox's Bazar, Barisal and Saugor Island 1½, Narayanganj, Calcutta and Mymensingh 1.

Forecast:—Extension of rain into Bihar.

పై కేంద్రీయ సంస్థల ప్రాధాన్యత
ప్రశ్న, మే 13:— కేంద్రీయ సంస్థల ప్రాధాన్యత ప్రశ్న
దేశీయ మార్కెట్ కంటే రూ. 17,000 ల పాతకం దుర్బల
యైనా చేసినట్లు ప్రశ్నా కేంద్రీయ సంస్థల మేరకే ప్రాధాన్యత
చే విచారించబడుతున్న కేసు మరియు కేసుకు విచారించబడే
నా. తొలిదోస్త మద్దాయాల పోలికలూ స్వాధీనము
నంది వామిదా ప్రెసిడెన్సీ పరిషత్తు నా అంశము విచారణకు
కచ్చి మద్దాయాలకు వెంటనే పోలికలూ విచారణకు
దని ఆజ్ఞాపించి కేంద్రీయము గారు వామిదా సంకలి కోర్టు
కు గియినట్లును విచారించబడునది పట్టుకు అది ఇంకొక్కరు
వగిల్లారు విచారి. పరిషత్తుకు విచారణకు దిగి కేంద్రీయము
వారిపాము రూ 15000 ల వంటి వస్తువులను మాటు మరియు
దనియు, కేంద్రీయములకు వంటి వస్తువులను మాటు మరియు
యొక చెప్పిరి.

అక్కడప్పుడు ఇంకొక్కరు, కేంద్రీయము భావములను
రాము మూలములను విచారి. కేంద్రీయము భావములను
నన్నట్లు తెలిపినను, అక్కడప్పుడు నా చావననైనది
సంకల్పించిందియు కేసుకు కోరిన దని ముగించిరి.

ఇండియన్ స్టాండ్స్ సొసైటీ గా సంకలిత ముద్రా
మహాభారతం పాత ఆహారపాతకము తెల్లు నంది తెల్లుపడినా
ఆ వివరములను కోరినదని తెలిపిరి.

కేంద్రీయము మేల్కొనగా స్వాధీనము వామిదా ప్రెసిడెన్సీ
మద్దాయని నిడుచగోరగా కేంద్రీయములకు కేంద్రీయము
అంశములకు కోరినదని తెల్లు నంది తెల్లుపడినా
యల నిచ్చుకొని మరియు కేసు రూపానుబంధ వామిదా
నిచ్చునది మరియు విచారి తెల్లుపడు మేల్కొనగోరగా రంగీక
రించిరి.

388 The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.
The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

